

ÕPPIMIST TOETAVA TAGASISIDESTAMISE JA HINDAMISE PÕHIMÕTTED, TINGIMUSED JA KORRALDUS TALLINNA PELGULINNA RIIGIGÜMNAASIUMIS

1 HINDAMISE EESMÄRGID:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist,
- suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

2 KUJUNDAV HINDAMINE EHK ÕPPIMIST TOETAV TAGASISIDE

Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.

Õppimist toetav tagasiside võib olla nii suuline kui kirjalik.

2.1 Õppimist toetavaks tagasisideks on:

- tagasiside suulistele ja kirjalikele töödele;
- juhendamised õppeprotsessi käigus;
- kaasõpilaste tagasiside;
- grupivestlused;
- individuaalne vestlus õpilasega tema õppimise edenemisest;
- õpilase eneseanalüüs ja refleksioon.

Protsessihinded (eristavad või mitteeristavad) on osa kujundavast hindamisest.

Õpetaja vastutab tagasiside objektiivsuse eest.

Kui tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, plagiaat või spikerdamine, võib töö tulemust hinnata hindegaga „0“. Hinne „0“ pannakse ka juhul, kui õpilane keeldub vastamast või ei anna tööd ära. Aineõpetaja fikseerib juhtumi kirjalikult eKoolis.

Kirjeldatud juhtudel pandud hinne järelevastamisele ei kuulu. Siiski võib õppejuht õpilase taotlusel ja aineõpetaja nõusolekul määrata täiendava iseseisva õppetöö samas õppeaines või ainevaldkonnas mahuga, mis ületab kuni kahekordselt esialgse töö mahtu.

Õpilase käitumise tagasisidestamise aluseks on ühiskonnas üldiselt tunnustatud käitumis- ja kõlblusnormid ning PERGi kodukord.

Ootused õpilase käitumisele ning kooli tegevused õpilase mitteootuspärase käitumise ilmnemisel on kehtestatud kooli kodukorras.

Õpilane saab tagasisidet oma käitumisele ja hoiakutele kõikidelt kooli töötajatelt ning vastastikuse tagasiside kaudu kaaslastelt.

3 KOKKUVÕTTEV HINDAMINE

Kokkuvõtvad hinned on trimestri ja kooliastme tulemused, mis eristava hindamise puhul väljendatakse protsendipunktides ja mitteeristava hindamise puhul sõnaliselt „A“ (Arvestatud) või „MA“ (mittearvestatud).

Mitteeristavat hindamist kasutatakse kehalises kasvatuses, valikkursuste ja moodulite hindamisel ning võib kasutada ka teistes õppeainetes sissejuhatava kursuse hindamisel (nt loodusteadustes).

4 TRIMESTRIHINNE

Trimestrihinne on ühe trimestri jooksul õpitulemuste saavutatust kajastav kokkuvõttev tulemus, mille väljapanekul võib õpetaja arvesse võtta õpilase individuaalset arengut. Trimestri läbimise tingimusteks võivad olla muuhulgas osalus auditoorses õppetöös,

labori- ja välitöödel, õppekäikudel, e-õppes, projektitöös jms.

Õpetaja valib hindamismeetodid ja -kriteeriumid vastavalt õpitulemustele, protsessihinnetel võib olla erinev kaal ja kõik protsessihinned ei pea olema järele vastatavad.

Lõimitud aineõpetuse puhul (nt Ajajoon G1 astmel, mis hõlmab kirjandust, ajalugu, muusikat, kunsti), kus on kattuvaid õpitulemusi, hinnatakse neid õpitulemusi koos ja trimestrihinne näitab õpilase edasijõudmist kõikides nendes ainetes antud perioodil.

Seotud aineõpetuse puhul (nt Loodusained, mis hõlmab füüsikat, keemiat, bioloogiat ja geograafiat) näitab trimestrihinne antud ainevaldkonnas saavutatud kaalutud keskmist tulemust antud perioodil, kusjuures trimestri hinde juurde käivas kommentaaris näidatakse edasijõudmist igas üksikus aines, võttes arvesse, millises mahus antud ainet sellel trimestril on õpitud.

Näide: G1 3. trimestril sisaldab loodusteaduste 1,5 kursust keemiat 1 kursuse mahus ning füüsikat 0,5 kursuse mahus. Kui õpilane saab keemia õpitulemuste saavutamise eest hindeks 76% ja füüsika eest 85%, siis tema loodusteaduste kaalutud keskmine tulemus on $(1 \cdot 76 + 0,5 \cdot 85) : 1,5 = 79\%$.

Tunnistusel: Loodusteadus 79 (keemia 76 ja füüsika 85)

G1	2. trimester		3. trimester	
	Maht (kursust)	Tulemus	Maht (kursust)	Tulemus
Loodusteadus	2	$(0,8 \cdot 54 + 1,2 \cdot 78) : 2 = 68,4\%$	1,5	$(1 \cdot 76 + 0,5 \cdot 85) : 1,5 = 79\%$
sh Keemia	0,8	54%	1	76%
sh Füüsika	1,2	78%	0,5	85%

Õpetaja selgitab õpilastele iga uue trimestri alguses, kuidas kujuneb trimestri hinne, tutvustab nõutavate õpitulemuste kontrollimise vormi, aega ja järelevastamise korda.

Trimestri hinde väljapanemine toimub hiljemalt 10 õppepäeva jooksul pärast trimestri

lõppemist ja hinded hakkavad kehtima hetkest, kui need kantakse e-päevikusse. 3.

trimestri hinded peavad olema välja pandud hiljemalt valikainete nädala lõpuks.

Kui õpilane on olnud pikemat aega haige, siis pannakse trimestri hindeks "0", mis näitab, et omandamata õppematerjal on vaja järele vastata. Järelevastamine toimub aineõpetaja ja õpilase poolt kokkulepitud vormis ja ajal.

5 KOOLIASTMEHINNE

Aine kooliastmehinne pannakse õpilasele välja kõigi selle aine kaalutud trimestrihinnete alusel pärast vastava aine viimase trimestri läbimist.

Näide: Keemia maht on esimesel trimestril 0,2 kursust, teisel 0,8 ja kolmandal 1 ning G2 esimesel trimestril veel 1 kursust ja hinded vastavalt A ehk arvestatud, 78%, 95% ja 67%. Kokku õpitakse gümnaasiumis 3 kursuse mahus keemiat. G1 I trimestri sissejuhatavat osa on hinnatud mitteeristavalt hindega A ja seda kooliastmehinde väljaarvutamisel arvesse ei võeta. Siis keemia kaalutud keskmine hinne on $(0,8 \cdot 78 + 1 \cdot 95 + 1 \cdot 67) : 2,8 = 80,1\%$

Keemia	1. trimester		2. trimester		3. trimester	
	Maht (kursust)	Tulemus	Maht (kursust)	Tulemus	Maht (kursust)	Tulemus
G1	0,2	A (arvest)	0,8	78%	1	95%
G2	1	67%	0		0	
G3	0		0		0	
Kooliastme -hinne	3 kursust kokku		$(0,8 \cdot 78 + 1 \cdot 95 + 1 \cdot 67) : 2,8 = 80,1\%$			

Sarnane näide füüsikast.

Füüsika	1. trimester		2. trimester		3. trimester	
	Maht	Tulemus	Maht	Tulemus	Maht	Tulemus
G1	0,6	A	1,2	89%	0,5	96%
G2	0,5	54%	0,6	57%	1	80%

G3	0,6	70%	0		0	
Kooliastme-hinne	5 kursust kokku		$(1,2 * 89 + 0,5 * 96 + 0,5 * 54 + 0,6 * 57 + 1 * 80 + 0,6 * 70):4,4 = 76,8\%$			

Sarnane näide ajaloost.

Ajalugu	1. trimester		2. trimester		3. trimester	
	Maht	Tulemus	Maht	Tulemus	Maht	Tulemus
G1	0,5	67%	0,15	89%	0,35	96%
G2	1	54%	1	57%	1	80%
G3	0,5	70%	0,5	68%	1	68
Kooliastme-hinne	6 kursust kokku		$(0,5 * 67 + 0,15 * 89 + 0,35 * 96 + 1 * 54 + 1 * 57 + 1 * 80 + 0,5 * 70 + 0,5 * 68):6 = 68,1\%$			

Kooliastmehinde väljapanekul võib õpetaja arvestada ka õpilase individuaalset arengut ja kooli lõpuks saavutatud õpitulemusi.

Lõputunnistusel teisendatakse kooliastmehinne 5-palli skaalale lähtuvalt gümnaasiumi riikliku õppekava §17-le, kus hindele „5” vastab 90 – 100%, hindele „4” 75 – 89%, hindele „3” 50 – 74%, hindele „2” 20 – 49% ning hindele „1” 0 – 19%. Mitteeristava hindamise puhul ei teisendata tulemusi A/MA 5-palli skaalale, v.a kehaline kasvatus.

Kehalise kasvatus kooliastmehinde väljapanekul lähtutakse põhimõttest, et hinnatakse õpilase osalemist õppeprotsessis, püüdlikkust, teoreetilisi teadmisi ja arengut. Mitteeristav hindekaala kehalises kasvatuses teisendatakse lõputunnistusel numbriliseks hindeks õpiväljundite saavutatust ja õppetöös osalemise aktiivsust arvestades:

“5” - õpilane on täitnud kõik ainekavas nimetatud ülesanded suurepäraselt, sooritanud arvestused edukalt ja on analüüsinud end iga kursuse lõpus.

“4” - õpilane on täitnud ainekavas nimetatud ülesanded hästi, sooritanud arvestused ja on analüüsinud end iga kursuse lõpus.

“3” - õpilane on täitnud ainekavas nimetatud ülesanded ja sooritanud arvestused, aga tema töös esineb puudujääke.

“2” - õpilane ei ole täitnud ainekavas nimetatut.

„1“ - õpilane ei ole osalenud õppetöös.

6 HINDE VAIDLUSTAMINE

Õpilasel ja lapsevanematel on võimalik tutvuda hindamise korraldusega kooli kodulehel, vajadusel tutvustatakse õpitulemuste hindamise põhimõtteid ja korda individuaalselt.

Õpilasel (alaealise õpilase puhul lapsevanemal) on õigus vaidlustada kontroll-, arvestus- või järeltöö hinne või trimestrihinne viie õppepäeva jooksul alates hinde epäevikusse kandmise päevast. Hinde vaidlustamiseks tuleb esitada õppejuhile kirjalikult sellekohane taotlus. Vaidlustamine on individuaalne ning selle lahendamine toimub reeglina õpilase (ja õpilase vanema), õppejuhi ning aineõpetaja koostöös.

7 JÄRELVASTAMISE KORD

Järelevastamine on õpilase võimalus teha puudumise tõttu tegemata või mitterahuldavale tulemusele vastatud oluline õpiülesanne uuesti. Järelevastatud töö tulemus on lõplik.

Kui õpilane puudub hindelise töö ajal, siis märgitakse eKooli märke „T“ (sooritamata), mis näitab, et antud töö tuleb järele vastata.

Järelevastamise korraldust tutvustatakse õpilastele iga õppeaasta alguses ja vastav info on kättesaadav kooli kodulehel.

Järelevastamine toimub kooli päevakavas määratud tingimustel ja korras. Üldjuhul toimub järelevastamine neljapäeviti algusega kell 15.30 õpikeskuse koordinaatori määratud ruumis. Õpilasel tuleb järelevastamine kooskõlastada aineõpetajaga, teatades hiljemalt jooksva nädala teisipäeva õhtuks oma järelevastamise soovist eKooli kaudu.

Negatiivset tulemust või teostamata tööd saab õpilane järele vastata üldjuhul ühel korral. Järelevastamine toimub üldjuhul kümne tööpäeva jooksul alates hinde eKooli kandmist, kuid hiljemalt trimestri üleminekunädalal. Üleminekunädalal toimunud töö korral hiljemalt 10 tööpäeva jooksul pärast töö hinde eKooli panemist.

Pikaajalise haiguse või kooli esindamise korral võib õpilane taotleda kooli juhtkonnalt luba teistkordseks järeltöö sooritamiseks.

Gümnaasiumi praktikumide, praktikate ning kooli partnerite juures (kõrgkoolid jt) toimuvate hinnatavate tööde puhul järelevastamist üldjuhul ei toimu.

8 MITTERAHULDAVA TRIMESTRIHINDE JÄRELEVASTAMINE

Kui trimestri tulemus on alla 50%, on õpilasel võimalus sooritada üks kord järelevastamine. Järelevastamise eesmärk on anda õpilasele võimalus õpitulemuste saavutamiseks vähemalt rahuldaval (50% ja enam) tasemel.

Trimestri negatiivse tulemuse järelevastamine toimub järgmise trimestri jooksul, kuid mitte hiljem, kui järgmise trimestri lõpuks. Kui 3. trimestrihinne on negatiivne, peab see olema järele vastatud hiljemalt 21. juuniks samal õppeaastal. Erandjuhtudel võib õppenõukogu anda võimaluse järelevastamiseks kuni 25. augustuni.

Negatiivse trimestrihinnete järelevastamine toimub aineõpetaja ja õpilas(t)e vahel kokkulepitud ajal.

Kui õpilane on puudunud üle 50% tundidest, on õppenõukogul õigus õpilast järelevastamisele mitte lubada.

Kui õpilasel on õppeaasta lõpuks jäänud kuni kolm negatiivset trimestrihinnet, arutatakse iga individuaalset juhtumit õppenõukogus. Õpilasel ning alaealise õpilase lapsevanemal on õigus esitada õppenõukogule täiendavat infot võlgnevuste aruteluks. Vajadusel teeb õppenõukogu direktorile ettepaneku vastavaks otsuseks, milleks võib olla koolist väljaarvamine või kokkulepitud individuaalne töö (nt aineõpetaja ja mentori ettepanekul on õigus suunata õpilane kursuse uuesti läbimisele, mida korraldatakse koostöös õpilas- või õppenõustajaga ning mille juures rakendatakse vajadusel mitteauditoorset õppevormi või nähakse ette

täiendav õppetöö õpilase omal vastutusel, ning seejärel sooritatakse kursuse järelarvestus, individuaalse õppekava koostamine vms.)

9 ÕPILASE JÄRGMISESSE KLASSI ÜLEVIIMISE KORD

G1 ja G2 astme õpilane, kelle kõik trimestrihinded on vähemalt 50% või „A“, viiakse õppenõukogu otsusega üle järgmisse klassiastmesse õppeaasta viimase õppeperioodi või õppeaasta lõpus.

Individuaalse õppekava järgi õppiv õpilane viiakse üle järgmisse klassiastmesse vastavalt tema õppeplaanile ning omandatud õpitulemustele.

G1 ja G2 õpilane arvatakse õppeaasta lõpus edasijõudmatuse tõttu koolist välja juhul, kui tal on mistahes õppeaines 1 või enam trimestrihinnet alla 50% või MA ning õppenõukogu ettepanekul ja direktori otsusel ei ole talle rakendatud individuaalse töö võimalust.

Täiendavad alused gümnaasiumist väljaarvamiseks on sätestatud kooli kodukorras.

10 GÜMNAASIUMI LÕPETAMINE

Gümnaasiumi lõputunnistus antakse õpilasele:

- kes on läbinud vähemalt 96 kursuse mahus õppetööd ja kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad, valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
- kes on sooritanud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses kirjeldatud tulemustega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeeke riigieksamid (viimasega on võrdsustatud sertifikaadieksam);
- kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele koolieksami, mille nõuded kehtestab kool koolieksami juhendiga;
- kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.